

UCHWAŁA NR
RADY MIASTA OSTROŁĘKI

z dnia r.

zmieniająca uchwałę w sprawie ustalenia nazw ulic i placów w mieście Ostrołęka

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 13 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016r. poz. 446 ze zm.) oraz art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 1 kwietnia 2016r. o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej (Dz. U. z 2016r. poz. 744) uchwała się, co następuje:

§ 1.

W załączniku Nr 1 do uchwały Nr VI/30/85 Miejskiej Rady Narodowej w Ostrołęce z dnia 14 stycznia 1985r. w sprawie ustalenia nazw ulic i placów w mieście Ostrołęka (Dz. Urz. Województwa Ostrołęckiego Nr 4 poz. 54) w pkt 7 wyrazy „**Generała Zygmunta Berlinga**” zastępuje się wyrazami „**Ks. Franciszka Blachnickiego**”.

§ 2.

Dopuszcza się używanie, zamiast pełnej nazwy ulicy, nazwy w zapisie skróconym „**Ks. F. Blachnickiego**”.

§ 3.

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Ostrołęki.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego.

Uzasadnienie do Uchwały Nr

Rady Miasta Ostrołęki

z dnia r.

W dniu 2 września 2016r. weszła w życie ustawa z dnia 1 kwietnia 2016r. o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, zwana dalej *ustawą*. Zgodnie z art. 1, pkt 1 *ustawy* nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, w tym dróg, ulic, mostów i placów, nadawane przez jednostki samorządu terytorialnego nie mogą upamiętniać osób, organizacji, wydarzeń lub dat symbolizujących komunizm lub inny ustrój totalitarny, ani w inny sposób takiego ustroju propagować.

Ustawa określa, że za propagujące komunizm uważa się także nazwy odwołujące się do osób, organizacji, wydarzeń lub dat symbolizujących represyjny, autorytarny i niesuwerenny system władzy w Polsce w latach 1944-1989.

Jednostki samorządu terytorialnego mają ustawowy obowiązek – w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie *ustawy* – zmienić nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, w tym dróg, ulic, mostów i placów, upamiętniające osoby, organizacje, wydarzenia lub daty symbolizujące komunizm lub inny ustrój totalitarny lub propagujące taki ustrój w inny sposób. W przypadku niewykonania tego obowiązku wojewoda wydaje zarządzenie zastępcze, w którym nadaje nową – zgodną z duchem *ustawy* – nazwę, w terminie 3 miesięcy od dnia, w którym upłynął wyżej wymieniony 12-miesięczny termin.

W ocenie Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, jako wypełniająca normę art. 1 *ustawy*, powinna zostać zmieniona nazwa ulicy **Generała Zygmunta Berlinga**.

Zygmunt Berling (1896–1980) – do 1939 roku zawodowy oficer Wojska Polskiego, później współpracownik NKWD i działacz prokomunistyczny, zdegradowany i skazany na śmierć za zdradę Ojczyzny, mianowany przez Stalina dowódcą polskich jednostek przy Armii Czerwonej, wysoki urzędnik państwowy w PRL, z wykształcenia prawnik. Urodził się w 1896 roku w Limanowej. W latach 1914–1918 służył w Legionach i w armii austriackiej. Potem w Wojsku Polskim: dowódca batalionu w wojnie 1920 roku, później szef sztabu dywizji, zastępca dowódcy okręgu korpusu i dowódca pułku. W 1930 roku awansowany na podpułkownika. W lipcu 1939 roku zwolniony ze służby czynnej. Po wrześniu 1939 roku znalazł się na obszarach zajętych przez Armię Czerwoną. Na początku listopada 1939 roku zgłosił się do sowieckiej milicji i został aresztowany przez NKWD. W obozie jenieckim w Starobielsku został zwerbowany do współpracy z NKWD. Czynnie włączył się w sowieckie działania propagandowe, przekonując do wizji odbudowy Polski, jako republiki integralnie włączonej do ZSRR. Skierowany wraz z grupą oficerów deklarujących chęć wspierania Sowietów do willi NKWD w Małachówce pod Moskwą, pomagał w weryfikacji ich prawdziwego stosunku do Rosji. Był współautorem wiernopoddańczej deklaracji skierowanej do Stalina w marcu 1941 roku.

Po wybuchu wojny niemiecko-sowieckiej zadeklarował chęć służenia w Armii Czerwonej. Jednak po wznowieniu stosunków dyplomatycznych ZSRR z Polską otrzymał od NKWD polecenie zgłoszenia się do jednostek Wojska Polskiego, tworzonych pod dowództwem gen. Władysława Andersa. W tym czasie wciąż podtrzymywał tajną współpracę z wyznaczonym oficerem NKWD. Zdezercerował z Wojska Polskiego wraz z dwoma innymi oficerami podczas ewakuacji do Iranu.

20 kwietnia 1943 roku rozkazem personalnym nr 36 gen. Władysława Andersa wszyscy trzej zostali zdegradowani i formalnie wydaleny z wojska.

26 lipca 1943 roku odbyła się rozprawa Sądu Polowego przeciw Berlingowi i towarzyszom. Wyrok nie tylko potwierdził wydalenie z wojska, ale jednocześnie zaocznie skazywał ich na karę śmierci za zdradę oraz utratę praw publicznych na zawsze. Do Polski powrócił w 1947 roku. Pełnił nie pierwszoplanowe, ale wciąż wysokie stanowiska w wojsku i w państwie komunistycznym. W okresie dojrzałego stalinizmu (1948–1953) był m.in. organizatorem i komendantem Akademii Sztabu Generalnego. W 1953 roku i w latach następnych był podsekretarzem stanu i wiceministrem w różnych resortach. Od 1963 roku był oficjalnie członkiem PZPR. Zmarł w Warszawie w 1980 roku.

Realizując postanowienia art. 1, pkt 1 *ustawy* proponuje się zastąpienie dotychczasowej nazwy ulicy **Generała Zygmunta Berlinga** nazwą ulica **Ks. Franciszka Blachnickiego**.

Z wnioskiem o nazwanie jednej z ulic imieniem **Ks. Franciszka Blachnickiego** zwrócili się przedstawiciele Ruchu Światło-Życie, w tym z gałęzi rodzinnej Domowego Kościoła w Ostrołęce. Pod wnioskiem podpisało się 255 osób.

Ks. Franciszek Blachnicki (1921 – 1987) całe swoje życie poświęcił dobru Ojczyzny. To wyjątkowa postać. W młodości był harcerzem. Walczył jako żołnierz w kampanii wrześniowej, działał w konspiracji. Potem został więźniem Oświęcimia, przewieziony do Katowic cudem ocalony od kary śmierci. Twórca znanego w Polsce i na świecie Ruchu Światło-Życie, tzw. ruchu oazowego.

Ks. Blachnicki był jednym z najdłużej prześladowanych duchownych katolickich w czasach PRL. Zorganizowano przeciwko niemu wiele prowokacji. W stanie wojennym rozsyłano za nim listy gończe i postawiono mu zarzut zdrady kraju. Jego działalność społeczno-patriotyczna była rozpracowywana przez polskie i NRD-owskie służby bezpieczeństwa. Został pośmiertnie odznaczony Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski (1994) i Krzyżem Oświęcimskim (1995).

Jego największym dziełem było założenie w latach 50 ub. wieku Ruchu Światło-Życie, którego celem była formacja dojrzałych chrześcijan, budujących głębokie relacje osobowe z żywym Bogiem oraz przeżywających swą wiarę w duchu patriotyzmu, moralności i odpowiedzialności. W ciągu kilkudziesięciu lat przez ruch oazowy przeszło kilka pokoleń młodych katolików. Obecnie w Polsce w Ruch Światło-Życie zaangażowanych jest 90-100 tys. osób, z czego ok. 35 tys. to małżonkowie zgromadzeni w kręgach Domowego Kościoła, a reszta to grupy dziecięce i młodzieżowe oraz dorośli formujący się w tzw. Oazie Dorosłych. Ruch rozwija się w 40 krajach na wszystkich kontynentach, m.in. w Chinach, Filipinach, Turkmenistanie, Afryce, Kenii, Zambii, Brazylii i Boliwii.

Ks. Blachnicki był także działaczem ruchu trzeźwościowego, twórcą Krucjaty Wstrzemięźliwości, a następnie Krucjaty Wyzwolenia Człowieka, zrzeszającej setki tysięcy abstynentów i propagującej styl życia wolny od nałogów i uzależnień. 4 listopada 1987 Fundacja Jana Pawła II w Rzymie przyznała Ruchowi Światło-Życie nagrodę „za bezprecedensową w Europie Środkowej pracę nad formacją religijną i moralną polskiej młodzieży, zmierzającą do ukształtowania w niej postawy pełnej odpowiedzialności za życie Kościoła i własnego narodu”. W chwili obecnej trwa proces beatyfikacyjny Ks. Blachnickiego, który jest bliski ukończenia. 30 września 2015 roku papież Franciszek podpisał dekret Kongregacji ds. Kanonizacyjnych stwierdzający heroiczną cnotę czcigodnego Sługi Bożego Ks. Franciszka Blachnickiego.

24 lutego 2017 roku Sejm RP przyjął uchwałę, będącą wyrazem hołdu Ks. Franciszkowi Blachnickiemu, „wielkiemu patriocie, żołnierzowi, duchownemu i działaczowi społecznemu” oraz docenił „jego wkład w rozwój moralny wielu pokoleń”.

Ks. F. Blachnicki jest wyjątkowym przykładem człowieka wiernego Bogu i Ojczyźnie. Do końca życia służył ludziom w imię miłości chrześcijańskiej.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 *ustawy*, pisma oraz postępowania sądowe i administracyjne w sprawach dotyczących ujawnienia w księgach wieczystych oraz uwzględnienia w rejestrach, ewidencjach i dokumentach urzędowych zmiany nazwy dokonanej na podstawie *ustawy* są wolne od opłat.

Ponadto mieszkańcy nie mają obowiązku wymiany dokumentów, gdyż wszystkie dokumenty zawierające dotychczasową nazwę ulicy zachowują swoją ważność - stwierdza to jednoznacznie art. 5 ust. 2 *ustawy*.